

ФАКУЛТЕТ ПО ТЕХНИЧЕСКИ НАУКИ

Утвърдил

Декан:...

/проф. д-р инж. Хр. Христов/

КВАЛИФИКАЦИОННА ХАРАКТЕРИСТИКА

на специалност „Системи за сигурност“

Област на висше образование: 9. Сигурност и отбрана
Професионално направление: 9.1. Национална сигурност
Образователно-квалификационна степен: Бакалавър
Професионална квалификация: Експерт по сигурността

Квалификационната характеристика на завършилите образователно-квалификационна степен „Бакалавър“, по специалност „Системи за сигурност“, придобили висше образование в Шуменския университет „Епископ Константин Преславски“, както и учебният план, осигуряващ тяхната подготовка, са съобразени с Наредбата за държавните образователни изисквания за придобиване на висше образование за образователно-квалификационна степен „Бакалавър“, „Магистър“ и „Специалист“ – ПМС № 162 от 23.07.2002 г., ПМС № 125 от 24.06.2002 г. за утвърждаване Класификатор на областите на висше образование и професионалните направления и с Националния класификатор на професиите (МТСП, 2010 г.)

За придобиващите квалификация „учител“ – Наредбата за държавните изисквания за придобиване на квалификация „учител“ ДВ, бр. 89 от 11.11.2016 г.

Квалификационна характеристика на специалност „Системи за сигурност“	Издание 1	Редакция 4	20.06.2022 г.
--	-----------	------------	---------------

I. ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ НА СПЕЦИАЛНОСТТА

Бакалавърската програма на специалността „Системи за сигурност“ има за цел да подготвя висококвалифицирани кадри със задълбочена подготовка във всички фундаментални аспекти в област „Сигурност и отбрана“, адаптивни съобразно променящите се условия, с теоретични знания, практически умения и компетенции за осъществяване на самостоятелна професионална работа и работа в екип.

Основната цел определя насочеността на обучението на студентите в образователно-квалификационна степен „Бакалавър“, специалност „Системи за сигурност“ към:

- придобиване на интегративни и интердисциплинарни знания и умения в сферата на националната сигурност, свързани с цялостната фундаментална общотеоретична и общопрофесионална подготовка;
- придобиване на професионални умения, свързани с ръководене на звена от подсистемите на националната сигурност, планиране на защитата им в качествено различни, сложни ситуации и изпълнение на контролно - регулативни функции;
- познаването на нормативната база и използването на наличните инструменти в областта на системите за сигурност на национално ниво;
- придобиване на знания за събиране, анализ и съхранение на информация, необходима за устойчиво функциониране на структурите на административния сектор и за изпълнение на приоритетните стратегически цели и задачи;
- придобиване на организационна, информационна и комуникативна компетентност.

За изпълнение на целите се използват следните приоритетни направления и технологии:

- създаване на условия за творчество, чрез осигуряване на проблемен характер на занятията;
- внедряване на система за самостоятелно овладяване на знания за личностно и ориентирано обучение;
- използване на игрово, ситуативно и виртуално моделиране;
- разширяване на комуникативно-диалоговите видове и форми на организация на учебния процес;
- всестранно информационно, компютърно, материално-техническо и учебно-методическо осигуряване за подготовката на специалистите.

II. КВАЛИФИКАЦИОНЕН СТАНДАРТ

Обучението на бъдещия мениджър по системи за сигурност е насочено към формиране на интелектуално-познавателна, мотивационно-ценностна, педагого-комуникативна и действено-практическа компетентност.

Квалификационна характеристика на специалност „Системи за сигурност“	Издание 1	Редакция 4	20.06.2022 г.
--	-----------	------------	---------------

Област и обхват на знанията. Завършилите образователно-квалификационна степен „Бакалавър“, специалност „Системи за сигурност“ следва да притежават интегративни и интердисциплинарни знания за:

- международните системи за сигурност, както и способите и организацията за осигуряване на съвместимост и координиране с тях;
- същността, закономерностите и характеристиките на сложните системи. Формирането на процесите за създаването на сложните системи и разработването на основните процедури за декомпозиране и анализ на същите;
- структурата на държавата, институциите на политическата власт и основните характеристики на гражданското общество. Разграниченията на властите и функциите им свързани управлението на държавата. Основите на правото;
- административната теория и основните функции и задачи на държавната и местната администрация;
- организацията и задачите на организациите (структурите) обезпечавачи външната политика (дипломацията), отбранителната сигурност, обществения ред, гражданската защита, разузнаването и контраразузнаването;
- основите на мениджмънта и способите за оптимизиране на решенията и вземането им в условия на риск и неопределеност;
- инструментариума, методите, компютърната обработка на информацията и ключовите направления за защитата ѝ;
- нормативните документи регламентиращи изграждането и защитата на националната сигурност, сигурността на различните административни сектори и организации.

Област и обхват на уменията. Завършилите образователно-квалификационна степен „Бакалавър“, специалност „Системи за сигурност“ следва да притежават умения да:

- поддържат широка осведоменост за новостите в областта на националната сигурност;
- развиват аналитично, конструктивно мислене и критична наблюдателност, изявена в бързо ориентиране, констатиране и оценяване или отхвърляне, неприемане на готови образци като „единствен модел и истина“;
- формират професионална мотивираност и отношение към бъдещата професия;
- създават умения за поддържане на професионални взаимоотношения, изградени на основата на общи интереси за работа в екип;
- изграждат умение за по-нататъшно самообучение и самоусъвършенстване;
- формират култура за общуване и спазване на общочовешките ценности и етичните норми.

Основни компетентности. Завършилите образователно-квалификационна степен „Бакалавър“, специалност „Системи за сигурност“ следва да притежават основни компетентности, които да им позволяват:

Квалификационна характеристика на специалност „Системи за сигурност“	Издание 1	Редакция 4	20.06.2022 г.
--	-----------	------------	---------------

- да анализира социалните системи, като определя спецификата и основните параметри на динамиката и устойчивостта им. Да може да идентифицира факторите, които влияят на социалните системи и на държавата, и да формира адекватни механизми за привеждането им в съответствие със заложения алгоритъм за функциониране;
- да извършва идентификация на различните рискови фактори и заплахи за възникване на кризисни ситуации и кризи;
- да може да използва съвременни методи за ръководене на звена от подсистемите на националната сигурност и да планира защитата им;
- да прилага основните процедури при управление на кризи от невоенен характер в качествено различни ситуации и в турболентна среда;
- да може да прилага политики за въздействие върху подсистемите на националната сигурност и да изпълнява контролно - регулативни функции;
- да организира информационната закрила и противодействието на различните посегателства при функционирането на организациите;
- да планира и осигурява ресурси за организациите от системата на националната сигурност в условията на екологична целесъобразност;
- да извършва научно - изследователска работа и анализи за състоянието и развитието на обектите от системата на националната сигурност;
- да притежава умения за работа в екип и комуникативни умения, приспособими към спецификата на общуването в различни социални сфери и с различни адресати;
- да осигурява спазването на професионалните и етичните стандарти.

III. ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ

Завършилите успешно обучението си получават необходимата **квалификация за работа:**

- На длъжности в звената за сигурност и управление при кризи на държавната администрация и местната власт;
- На длъжности в звена за сигурност в банковия сектор, търговските дружества, и различните политически и обществени организации.
- Ръководители на управленски и административни звена в структурите на сектора за сигурност, областните, общинските администрации и кметствата, занимаващи се с въпросите на управлението на сигурността, управлението при кризи и на мобилизационните ресурси (човешки и материални), както и за експертна и информационно - аналитична дейност в различни търговски дружества и неправителствени организации.
- Ръководител на звена за сигурност (разузнаване и специализирани проучвания; управление на риска и противодействие; техническа и физическа защита) в корпорациите (фирмите);
- На длъжности, изпълняващи задачи по проектиране на организационни структури и функции на системи (звена) за сигурност и ръководенето им в условия на съществена неопределеност, времеви и ресурсен дефицит.

Квалификационна характеристика на специалност „Системи за сигурност“	Издание 1	Редакция 4	20.06.2022 г.
--	-----------	------------	---------------

IV. ИЗИСКВАНИЯ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ОБРАЗОВАТЕЛНО-КВАЛИФИКАЦИОННАТА СТЕПЕН „БАКАЛАВЪР”, СПЕЦИАЛНОСТ „СИСТЕМИ ЗА СИГУРНОСТ“

Образователно-квалификационната степен „Бакалавър”, специалност „Системи за сигурност“ се придобива в рамките на 4 година (8 семестъра и 240 кредита) в редовна форма на обучение, съгласно приложения Учебен план.

Дипломирането се осъществява в два варианта:

1. **Първи вариант:** Писмен държавен изпит;
2. **Втори вариант:** Защита на дипломна работа.

Дипломираните се получават професионална квалификация „Мениджър по системи за сигурност“.

V. ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ДОПЪЛНИТЕЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ

- Да продължи образованието си в образователно - квалификационна степен „Магистър“.
- Да получи второ или ново висше образование.
- Да участва в различни форми на продължаващо образование, образование през целия живот.

Квалификационната характеристика е приета на катедрен съвет на Катедра „Управление на системите за сигурност“ с протокол № КД-02-16/15.06.2022 г. и утвърдена с решение на АС на ШУ „Епископ Константин Преславски“ (протокол № РД-05-11/24.06.2022 г.).

Квалификационна характеристика на специалност „Системи за сигурност“	Издание 1	Редакция 4	20.06.2022 г.
--	-----------	------------	---------------